

STAN NIEZALEŻNEGO SĄDOWNICTWA W POLSCE

RAPORT Z BADAŃ I ANALIZ

Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”

Październik 2018

Opracowanie redakcyjne:
Izabella Sariusz-Skąpska

Skład dtp:
„TYRSA” Sp. z o.o.

© Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”
Warszawa 2018

Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”
ul. Przyokopowa 33, 01-208 Warszawa
(Biurowiec „Wola Center”)
tel. 22-535-88-31
faks 22-535-88-32
e-mail: biuro@iustitia.pl
www.iustitia.pl

ISBN 978-83-8107-958-7

Spis treści

Wprowadzenie	4
Wyniki badań ilościowych na sędziach polskich	5
Próba oraz metodologia	5
Podsumowanie wyników wraz z komentarzem	5
Wyniki szczegółowe	6
Stykanie się sędziów z naciskiem o charakterze politycznym	6
Zmiana prezesa i zaufanie do niego	7
Ocena wybranych instytucji sądownictwa w Polsce w zakresie wpływów politycznych	7
Ocena obecnego Trybunału Konstytucyjnego na poszczególnych wymiarach	8
Ocena obecnej Krajowej Rady Sądownictwa na poszczególnych wymiarach	8
Ocena skutków ostatnich ustaw dotyczących Sądu Najwyższego	9
Ocena przyszłości sądownictwa	9
Ocena postaw sędziów wobec reform rządowych	10
Przykłady naruszenia zasad niezależności i apolityczności sędziów	11
1. Sędzia Sądu Okręgowego w Katowicach Krystian Markiewicz	12
2. Sędzia Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli w Warszawie Marta Kożuchowska-Warywoda	12
3. Sędzia Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie Wojciech Łączewski	13
4. Sędzia Sądu Okręgowego w Warszawie Igor Tuleya	13
5. Sędzia Sądu Rejonowego dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie Agnieszka Pilarczyk	14
6. Sędzia Sądu Okręgowego w Warszawie Alicja Fronczyk	14
7. Sędzia Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie Justyna Koska-Janusz	15
8. Sędzia Sądu Rejonowego w Suwałkach Dominik Czeszkiewicz	16
9. Sędzia Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach Adam Skowron	16
10. Sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie Waldemar Żurek	17
11. Sędzia Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku Jerzy Stępień	18
12. Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego Małgorzata Gersdorf	18
13. Sędziowie Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie	18
14. Sędzia Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie	19
15. Sędzia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie Andrzej Olszewski	19
16. Sędzia Sądu Okręgowego w Łodzi Ewa Maciejewska	20
17. Sędzia Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim Olimpia Barańska-Małoszek	20
18. Sędzia Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu Monika Frąckowiak	21
19. Sędzia Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu Bartłomiej Przymusiński	21
Zakończenie	22

Wprowadzenie

Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia” przedstawia raport obrazujący „Stan niezależnego sądownictwa w Polsce”.

Przedstawione opracowanie jest wynikiem kilkumiesięcznych badań oceny reform w sądownictwie przez środowisko sędziowskie. Dotąd w sprawie reformy wymiaru sprawiedliwości zabierali głos analitycy, dziennikarze i komentatorzy. Prowadzone były także badania społecznej oceny tej reformy. Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia” postanowiło zapytać sędziów, których reformy dotyczą w sposób bezpośredni i nieunikniony, o ich ocenę zmian wprowadzanych w sądownictwie.

Badanie miało formę anonimowej i dobrowolnej ankiety, która została rozpowszechniona wśród prawie 2200 sędziów.

Wyniki przeprowadzonych badań nie są optymistyczne. Ponad 90% ankietowanych sędziów uważa, że niezależność polskiego sądownictwa jest zagrożona. Większość ankietowanych twierdzi, że zarówno zmiany wprowadzone w Trybunale Konstytucyjnym, jak i w przepisach dotyczących Krajowej Rady Sądownictwa oraz projektowane zmiany w działaniu Sądu Najwyższego upolityczniają te instytucje. Podobnie ankietowani oceniają samą reformę. Z analizy ankiet wynika, że około 30% sędziów słyszało o naciskach politycznych w tym środowisku, a 15% tego doświadczyło osobiście, co oznacza, że już dochodzi do naruszenia niezawisłości sędziowskiej.

Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia” dostrzega potrzebę zmian w wymiarze sprawiedliwości, ale powinny być one wnikliwie przeanalizowane, z uwzględnieniem ich wpływu na cały system prawny. Stowarzyszenie stara się apelować o rozagę przy wprowadzaniu zmian w sądownictwie i jednocześnie protestować, także publicznie i za pośrednictwem mediów, w przypadkach zagrożenia dla niezawisłości sędziowskiej.

Niniejszy raport poza samym badaniem ankietowym zawiera również listę sędziów i sytuacji, które tych sędziów dotknęły, w większości znanych opinii publicznej, co obrazuje, z jednej strony, próby ingerowania przez nieuprawnione do tego osoby i organy w sferę orzecniczą sędziego, sferę, w której sędzia jest niezawisły i w zakresie której podlega tylko Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i ustawom; z drugiej zaś – próby zakazania sędziom publicznych wypowiedzi w przedmiocie negatywnych skutków zmian wprowadzanych w polskim wymiarze sprawiedliwości.

Zapraszamy do zapoznania się z raportem.

Wyniki badań ilościowych na sędziach polskich

Próba oraz metodologia

Badanie zostało przeprowadzone w dniach 12–20 lipca 2018 roku. Miało ono postać dobrowolnej i anonimowej ankiety przeprowadzonej *on-line*. W badaniu wzięło udział 330 sędziów z całej Polski. Link do ankiety został rozesłany do wszystkich sędziów zrzeszonych w Stowarzyszeniu Sędziów Polskich „Iustitia”, którzy podali adresy e-mail (ok. 2200 sędziów).

Podsumowanie wyników wraz z komentarzem

Analiza wyników badania ujawniła, iż zaledwie ok. 3% ankietowanych sędziów uznaje, że instytucje wymiaru sprawiedliwości po reformach w sądownictwie w latach 2017–2018 są mniej zależne od wpływów politycznych, zaś około 90% ankietowanych dostrzega, że Krajowa Rada Sądownictwa, Trybunał Konstytucyjny oraz sądy są bardziej upolitycznione niż przed zmianami w wymiarze sprawiedliwości, wprowadzonymi w ciągu ostatnich dwóch lat.

Zarówno Krajowa Rada Sądownictwa, jak i Trybunał Konstytucyjny są oceniane przez ankietowanych bardzo nisko w wymiarze apolityczności, wypełniania misji, do których zostały powołane, transparentności działania oraz współpracy ze środowiskiem sędziów. Jedynie w przypadku ocen kompetencji członków tych instytucji wyniki są nieco lepsze, choć i tak dominują najniższe oceny.

Ankietowani negatywnie ocenili działalność Trybunału Konstytucyjnego. Aż 80% respondentów uznało Trybunał Konstytucyjny za organ zaangażowany w działalność polityczną, a co za tym idzie niewypełniający swojego zadania jako strażnika Konstytucji. Ponad 40% badanych oceniło kompetencje (m.in. znajomość prawa i umiejętność wykładni przepisów) członków Trybunału bardzo nisko, a 80% badanych bardzo nisko oceniło transparentność działania Trybunału.

Ankietowani sędziowie negatywnie ocenili również zmiany w Krajowej Radzie Sądownictwa. Ponad 80% respondentów bardzo nisko oceniło wypełnianie przez ten organ standardów demokratycznego państwa prawa i jego apolityczność oraz współpracę ze środowiskiem sędziowskim. Ponad 60% badanych bardzo nisko oceniło kompetencje członków obecnej KRS i transparentność jej działania.

Spośród ankietowanych sędziów około 30% słyszało o naciskach politycznych w tym środowisku, a 15% ankietowanych sędziów ma własne doświadczenia w tym zakresie.

Okolo 63% badanych przyznało, że w ostatnim czasie nastąpiła zmiana prezesa sądu, w którym orzekają, z czego jedynie nieco ponad 12% ankietowanych darzy nowego prezesa większym zaufaniem niż poprzedniego, podczas gdy 45% sędziów ufało bardziej poprzednikowi.

Jedynie 9% ankietowanych sędziów uznaje, że I Prezes Sądu Najwyższego przechodzi w stan spoczynku na mocy znowelizowanej ustawy o Sądzie Najwyższym, w stosunku do innych sędziów Sądu

Najwyższego (przeniesienie w stan spoczynku powyżej 65 roku życia) – za zgodne z prawem przeniesienie w stan spoczynku sędziów powyżej 65 roku życia uznaje 26% ankietowanych.

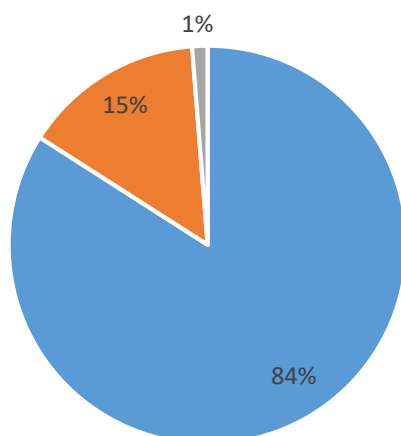
Wszystkie aktywności polegające na udziale sędziów w wiecach i protestach przeciwko obecnym reformom sądownictwa, podpisywaniu listów i apeli, zabieraniu głosu podczas wewnętrznych spotkań, działalności publicystycznej w mediach społecznościowych czy otwartych wypowiedziach w mediach zyskują ogromne poparcie sędziów (przeciwników jest średnio poniżej 10%), natomiast blisko 80% nie popiera braku reagowania.

Wyniki szczegółowe

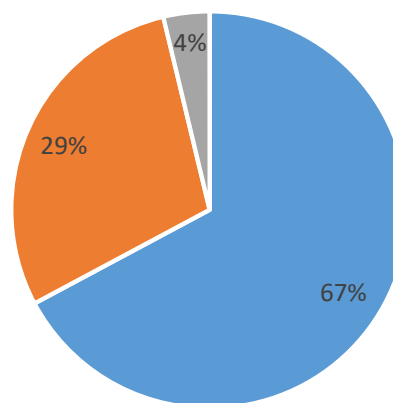
Poniżej na wykresach przedstawione są szczegółowe wyniki badań.

Stykanie się sędziów z naciskiem o charakterze politycznym

a Bezpośrednio (osobiście)

b Ze słyszenia

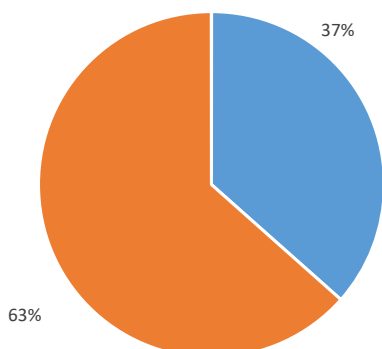

■ Nie ■ Tak ■ Nie mam zdania

Wykres 1. a-b. Odpowiedzi na pytania: a. Czy jako sędzia spotkałeś się osobiście z przypadkiem nacisków o charakterze politycznym w swoim Sądzie? b. Czy jako sędzia słyszałeś o naciskach o charakterze politycznym w swoim Sądzie?

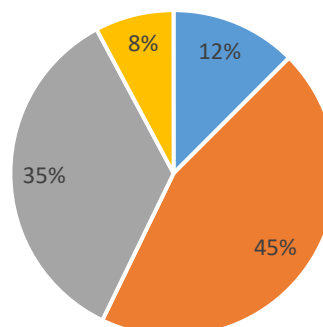
Zmiana prezesa i zaufanie do niego

a Zmiana prezesa w ciągu ostatniego roku

■ Nie ■ Tak

b Zaufanie do obecnego prezesa

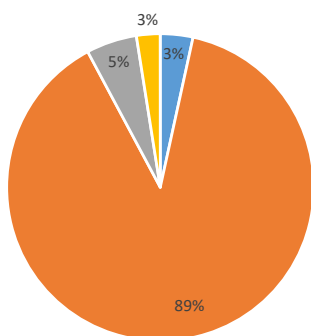

■ Większym niż poprzedniego ■ Mniejszym niż poprzedniego
■ Takim samym jak poprzedniego ■ Nie mam zdania

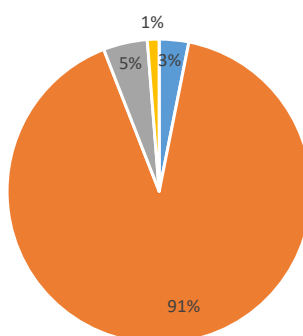
Wykres 2. a-b. Odpowiedzi na pytania: a. Czy w ciągu ostatniego roku nastąpiła zmiana na stanowisku prezesa Twojego Sądu? b. W jakim stopniu darzysz zaufaniem swojego (obecnego) prezesa Sądu?

Ocena wybranych instytucji sądownictwa w Polsce w zakresie wpływów politycznych

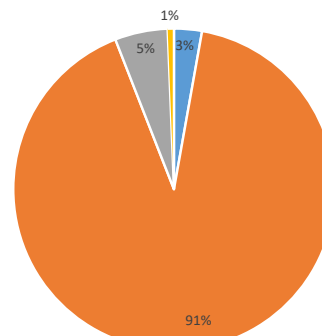
a Sądy powszechne

b Trybunał Konstytucyjny

c Krajowa Rada Sądownictwa

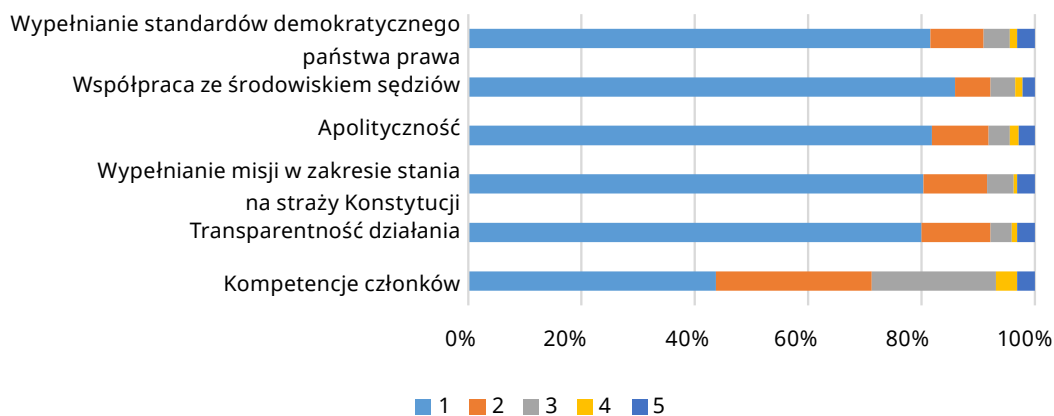

■ Mniej zależne od wpływów politycznych niż za poprzedniego Ministra Sprawiedliwości
■ Bardziej zależne od wpływów politycznych niż za poprzedniego Ministra Sprawiedliwości
■ Związki z polityką takie same
■ Nie mam zdania

Wykres 3. a-b-c. Odpowiedzi na pytania: a. Jak oceniasz obecną sytuację w sądownictwie powszechnym w zakresie związków z polityką? b. Jak oceniasz obecny Trybunał Konstytucyjny w zakresie związków z polityką? c. Jak oceniasz obecną Krajową Radę Sądownictwa w zakresie związków z polityką?

Ocena obecnego Trybunału Konstytucyjnego na poszczególnych wymiarach

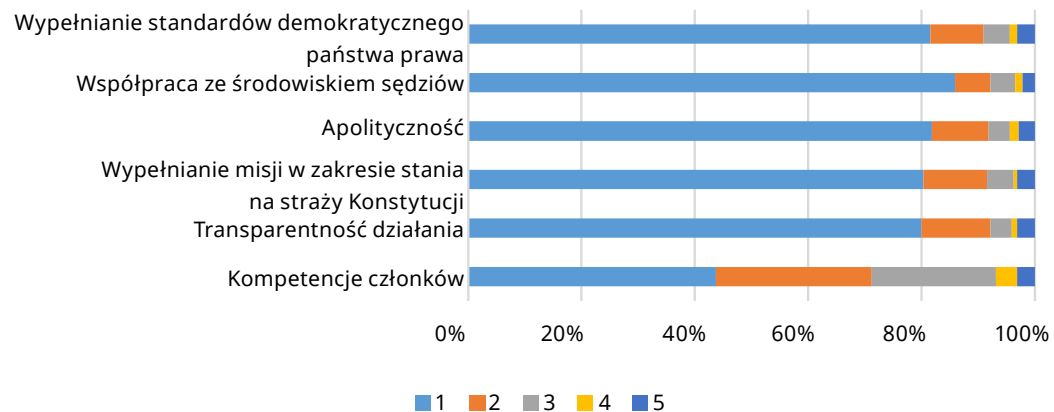
1 – oznacza bardzo niską ocenę, 5 – bardzo wysoką ocenę

Wykres 4. Odpowiedź na pytanie: *Jak oceniasz obecny skład Trybunału Konstytucyjnego na poszczególnych wymiarach?*

Ocena obecnej Krajowej Rady Sądownictwa na poszczególnych wymiarach

1 – oznacza bardzo niską ocenę, 5 – bardzo wysoką ocenę

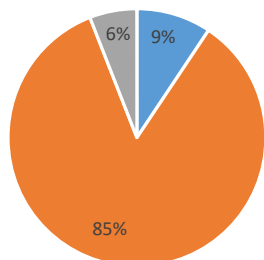

Wykres 5. Odpowiedź na pytanie: *Jak oceniasz obecny skład Krajowej Rady Sądownictwa na poszczególnych wymiarach?*

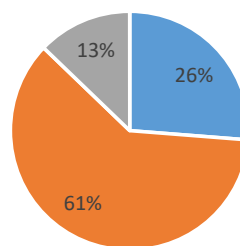
Ocena skutków ostatnich ustaw dotyczących Sądu Najwyższego

a Przeniesienie Prezesa SN w stan spoczynku

b Przeniesienie w stan spoczynku sędziów > 65 lat

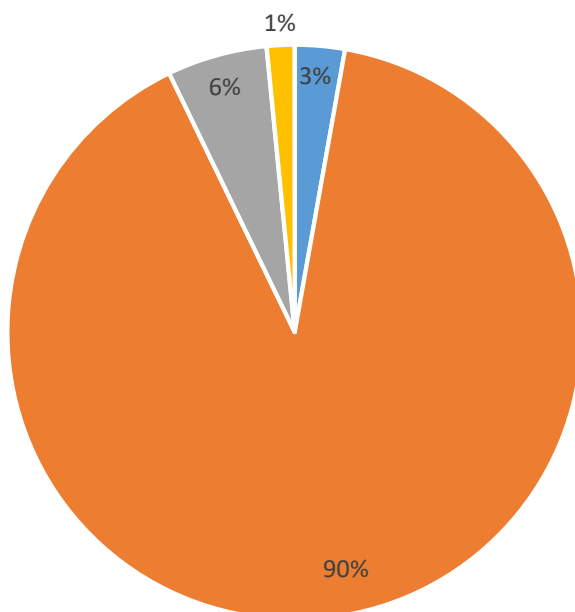
- Dotychczasowa Prezes przeszła w stan spoczynku z dniem 4 lipca br.
- Brak skutków prawnych – dotychczasowa Prezes pozostaje na stanowisku do roku 2020 na mocy Konstytucji
- Nie mam zdania

- Sędziowie, którzy nie złożyli prośby do Prezydenta wraz z załącznikami przechodzą w stan spoczynku
- Brak skutków prawnych – sędziowie pozostają czynnymi sędziami, niezależnie od złożenia dokumentów do Prezydenta
- Nie mam zdania

Wykres 6 a-b. Odpowiedzi na pytania: a. Jakie są wg Ciebie skutki ustawy, która przeniosła Prezesa Sądu Najwyższego w stan spoczynku? b. Co sądzisz na temat skutków ustawy, która przenosi sędziów w wieku powyżej 65 roku w stan spoczynku (chyba że złożyli oni prośby do Prezydenta o zgodę na dalsze orzekanie)?

Ocena przyszłości sądownictwa

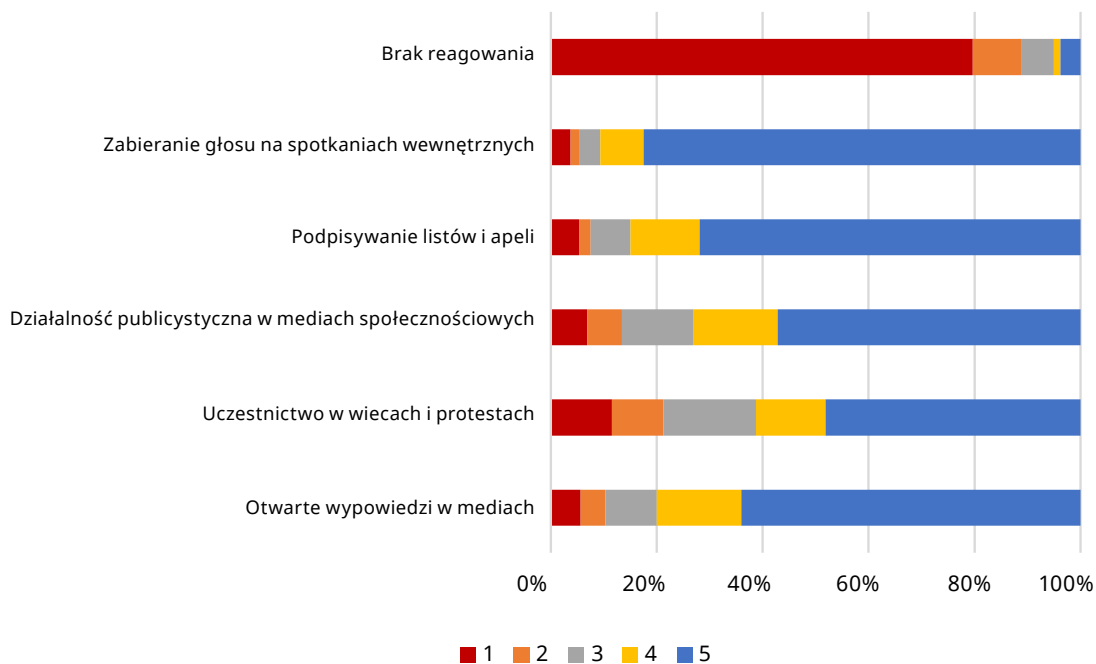

- Niezależność sądów jest obecnie zwiększona
- Niezależność sądów jest obecnie zagrożona
- Reformy nic nie zmieniają w zakresie niezależności
- Nie mam zdania

Wykres 7. Odpowiedź na pytanie: Jak oceniasz przyszłość polskiego sądownictwa w zakresie niezależności po ostatnich reformach obecnego rządu?

Ocena postaw sędziów wobec reform rządowych

1 – oznacza brak poparcia dla danej postawy, 5 – duże poparcie dla danej postawy

Wykres 8. Odpowiedź na pytanie: *Jak oceniasz poniższe postawy sędziów, gdy dostrzegają oni łamanie zasad praworządności w wyniku reform rządowych?*

Przykłady naruszania zasad niezależności i apolityczności sędziów

W wyniku reformy sądownictwa w latach 2017–2018 środowisko sędziowskie zostało poddane systemowej presji: nastąpiły masowe odwołania prezesów i wiceprezesów z ich funkcji, a także pojawiły się niedopuszczalne działania osób lub organów, związane bezpośrednio ze sferą orzeczniczą lub publicznymi wypowiedziami sędziów.

Z oficjalnego zestawienia udostępnionego przez Ministerstwo Sprawiedliwości wynika, że w ciągu pół roku odwołanych z funkcji zostało 75 prezesów i 73 wiceprezesów sądów powszechnych oraz dwóch prezesów i ośmiu wiceprezesów sądów wojskowych.

Nowelizacja Prawa o ustroju sądów powszechnych z dnia 12 lipca 2017 roku umożliwiła ministrowi sprawiedliwości odwoływanie prezesów i wiceprezesów sądów bez żadnego uzasadnienia i bez zasięgnięcia opinii kolegów poszczególnych sądów, przez okres sześciu miesięcy od wejścia w życie nowelizacji. W tym czasie Ministerstwo Sprawiedliwości co pewien czas ogłaszało komunikaty o pozbawieniu funkcji kolejnych prezesów i wiceprezesów oraz powołaniu na ich miejsca nowych. Decyzje ministra nie zawierały uzasadnienia. Pozbawieni funkcji prezesi i wiceprezesi sądów byli o tym fakcie informowani faksami lub mailami, a czasami dowiadywali się o odwołaniu z komunikatów Ministerstwa Sprawiedliwości opublikowanych na stronie internetowej. W niektórych przypadkach Ministerstwo Sprawiedliwości powoływało się na statystykę, w innych tzw. „odfaksowani” prezesi/ wiceprezesi sądów do dzisiaj nie poznali przyczyny ich usunięcia z funkcji. Wprowadzone przepisy nie przewidywały możliwości zaskarżenia decyzji Ministra Sprawiedliwości i obrony swojego dobrego imienia. Oryginały decyzji ministra były doręczane nawet po kilku tygodniach.

Źródło:

<https://oko.press/lista-158-stowarzyszenie-iustitia-zdobylo-nazwiska-prezesow-i-wiceprezesow-zwolnionych-przez-resort-ziobry/>

<http://wpolsce.pl/magazyn/2495-prosze-to-wyjasnic-edyta-holdynska-rozmawiala-z-lukaszem-piebiakiem-wiceministrem-sprawiedliwosci>

Niżej prezentujemy przykłady działań podejmowanych przez osoby lub organy w stosunku do sędziów, w związku z ich działalnością orzeczniczą lub wypowiedziami publicznymi. Te działania ujawnione zostały przez media. Nie ma możliwości ustalenia, czy takich sytuacji było więcej, dopóki osoby, których to zjawisko dotknęło, tego nie ujawnią. Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia” zamierza zbierać informacje o tego rodzaju zdarzeniach, analizować je i podawać do publicznej wiadomości.

1. Sędzia Sądu Okręgowego w Katowicach Krystian Markiewicz

Data: grudzień 2016 roku

Osoba/Organ: Zbigniew Ziobro, minister sprawiedliwości, prokurator generalny

Opis sytuacji:

Publicysta „Do Rzeczy” Piotr Gociek pytał ministra sprawiedliwości o wypowiedź Krystiana Markiewicza, prezesa Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, który oświadczył na łamach „Dziennika Gazety Prawnej”, że będzie ignorował wyroki TK wydawane w składzie „sprzecznym z ustawą zasadniczą oraz dotychczasowym orzecznictwem sądu konstytucyjnego”.

– Mam nadzieję, że to jest nieprzemyślana wypowiedź sędziego, chociaż ona oczywiście nie powinna mieć miejsca – podkreślił Ziobro. Jak dodał, przepisy mówią jasno, że „sądy i też poszczególni sędziowie są zobowiązani stosować się do obowiązującego w Polsce prawa”.

Co grozi sędziemu, który nie przestrzega przepisów i wyroków Trybunału Konstytucyjnego? – Odpowiedzialność dyscyplinarna i konsekwencje – powiedział minister.

W ocenie Ziobry „są różni sędziowie w Polsce i na pewno nie należy traktować tej wypowiedzi [Markiewicza – red.] jako reprezentatywnej dla wszystkich sędziów (...). A jeżeli tak pan sędzia będzie się zachowywał, no to jego orzecznictwo będzie na pewno przedmiotem też oceny i będzie brał odpowiedzialność za swoje decyzje. Nie przykładałbym do tego większej wagi” – zaznaczył.

Źródło:

<https://dorzeczy.pl/17603/Ziobro-Dyscyplinarka-za-nieprzestrzeganie-przez-sady-wyrokow-TK.html>

<https://www.tvn24.pl/wiadomosci-z-kraju,3/ziobro-o-karaniu-sedziow-nieprzestrzegajacych-wyrokow-nowego-tk,701704.html>

2. Sędzia Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli w Warszawie Marta Kożuchowska-Warywoda

Data: lipiec 2018

Osoba/Organ: Krystyna Pawłowicz, członek nowej KRS, posłanka PiS

Opis sytuacji:

Krajowa Rada Sądownictwa podejmowała uchwały dotyczące rekomendowania Prezydentowi powołania sędziów na stanowiska w różnych sądach. Przedstawiciele rozpatrujących kandydatury zespołów referowali je kolejno, przedstawiając niezbędne dokumenty, życiorysy, oceny przełożonych i wizytatorów. W chwili kiedy sędzia Joanna Kołodziej-Michałowicz przedstawiała opinię zespołu na temat sędzi Marty Kożuchowskiej-Warywody, jej wystąpienie przerwała z pasją Krystyna Pawłowicz: – Rzecz jest w tym, że pani Marta Kożuchowska-Warywoda jest na liście osób, które jeździły do Brukseli nadawać na Polskę. Po prostu jest silnie zaangażowana politycznie. Na zdjęciach stoi ze świeczką koło pana sędziego Żurka i wzywa razem z nim tam... stoją razem, ze świeczkami, i przed Sądem, i przed Sejmem. I po prostu prowadzi działalność polityczną czystej wody. I to jest pani sędzia zdaje się, która uniewinniła... a nie, to nie ta... W każdym razie to jest ta pani sędzia skrajnie politycznie zaangażowana, nie ukrywa tego, w delegacje do Brukseli jeździła. Ja stanowczo protestuję w ogóle, żeby taka osoba...

(...) Krystyna Pawłowicz podniesionym głosem oświadczyła, że ma dokument, „wejściówkę do Brukseli”, czyli listę sędziów, którzy w marcu odwiedzili Parlament Europejski i mieli się spotkać z wiceprzewodniczącym Komisji Europejskiej Fransem Timmermansem, komisarz UE ds. sprawiedliwości Věrou Jourovą, sędziami Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości w Luksemburgu, a także sędziami i adwokatami z innych państw członkowskich.

Źródło:

https://www.rmf24.pl/tylko-w-rmf24/tomasz_skory/blogi/news-krajowa-rada-weryfikacyjna,nId,2605310

<https://www.iustitia.pl/en/123-new-krs/2431-meeting-of-the-members-of-the-national-council-of-judiciary-in-poland-12th-of-july-2018>

3. Sędzia Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie Wojciech Łączewski

Data: marzec 2017

Osoba/Organ: Zbigniew Ziobro, minister sprawiedliwości, prokurator generalny

Opis sytuacji:

W związku z wywiadem sędziego Wojciecha Łączewskiego, udzielonym „Gazecie Wyborczej”, minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro złożył wniosek do rzecznika dyscyplinarnego Sądu Okręgowego w Warszawie o wszczęcie postępowania przeciwko sędziemu Łączewskiemu.

Ziobrze nie spodobało się jedno zdanie. Sędzia tłumaczył „Wyborczej”, że nie on sam skazał Kamińskiego, ale także dwóch pozostałych sędziów zawodowych. „Więc nie tylko ja skazałem, wyrok zapadł jednogłośnie” – mówił.

Zdaniem ministra, w ten sposób Łączewski ujawnił tajemnicę narady sędziowskiej i głosowania nad wyrokiem, czym naruszył kodeks postępowania karnego, który mówi, że są one tajne. Według ministra, jest to przewinienie służbowe.

Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego w Sądzie Okręgowym, Piotr Schab, odmówił jednak wszczęcia postępowania dyscyplinarnego. Minister złożył więc zażalenie do sądu dyscyplinarnego przy Sądzie Apelacyjnym. (...) Sąd dyscyplinarny przy Sądzie Apelacyjnym oddalił zażalenie Ziobry.

Źródło:

<https://oko.press/news-oko-press-bedzie-dyscyplinarki-dla-sedziego-laczewskiego-domagal-sie-minister-ziobro/>

4. Sędzia Sądu Okręgowego w Warszawie Igor Tuleya

Data: styczeń 2013

Osoba/Organ: Zbigniew Ziobro, minister sprawiedliwości, prokurator generalny (obecnie).

Opis sytuacji 1:

Złożenie wniosku o postępowanie dyscyplinarne wobec sędziego Igora Tulei, który uzasadniając wyrok ws. kardiochirurga Mirosława G., skrytykował działania CBA i prokuratury, porównując je do metod z okresu stalinowskiego, zapowiedział w poniedziałek w Krakowie szef SP Zbigniew Ziobro. (...)

Pytany o ocenę zarzutów sędziego Ziobro stwierdził, że „pan sędzia miał cztery lata czasu, aby stwierdzić nieprawidłowości i przekazać je do prokuratury celem prowadzenia śledztwa”. – Jeśli tego nie zrobił, tzn. że nie dopatrzył się takich nieprawidłowości; zakończył sprawę wydaniem wyroku i uzasadnieniem, w którym żadnych nieprawidłowości, które oceniałby jako przestępstwo, nie wskazał. Natomiast uciekł się do polemik o charakterze politycznym, które zaangażowały sąd w bieżący spór polityczny i tym samym nadwerężył zaufanie do urzędu sędziego i jego obiektywizmu. Dlatego też uzasadnione jest kierowanie tego wniosku – również dlatego, aby chronić dobrego imienia wszystkich polskich sędziów – wyjaśnił Ziobro.

Źródło:

<https://m.deon.pl/wiadomosci/polska/art,16415,dyscyplinarka-dla-tulei-tego-chce-z-ziobro.html>

Data: grudzień 2016

Osoba/Organ: Krystyna Pawłowicz, członek nowej KRS, posłanka PiS

Opis sytuacji 2:

Sędzia Tuleya jest skrajnie zawistnym sędzią i mam nadzieję, że będzie pierwszą osobą, wobec której zostanie wszczęte postępowanie w nowej Izbie Dyscyplinarnej za stronnicość i polityczną motywację wyrokowania – mówi w rozmowie z portalem wPolityce.pl prof. Krystyna Pawłowicz, poseł Prawa i Sprawiedliwości.

Źródło:

<https://wpolityce.pl/polityka/372552-nasz-wywiad-prof-pawlowicz-o-decyzji-sadu-ws-glosowania-16-grudnia-sedzia-tuleya-naduzywa-swej-funkcji-do-walki-politycznej>

Data: wrzesień 2018

Osoba/Organ: Rzecznik Dyscyplinarny

Opis sytuacji 3:

Sędzia Sądu Okręgowego w Warszawie Igor Tuleya został wezwany do złożenia wyjaśnień przez zastępcę rzecznika dyscyplinarnego sądów powszechnych na temat wypowiedzi z programu „Fakty po faktach” z 17 sierpnia br. Tuleya przyznał (...), że trudno dokładnie wytłumaczyć treść wezwań, ponieważ „pisma, które wysłał rzecznik dyscyplinarny do sędziów, są dość enigmatyczne”.

Źródło:

<https://fakty.tvn24.pl/fakty-po-faktach,57/sedzia-igor-tuleya-w-faktach-po-faktach,867804.html>

5. Sędzia Sądu Rejonowego dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie Agnieszka Pilarczyk

Data: luty 2017

Osoba/Organ: Zbigniew Ziobro, minister sprawiedliwości, prokurator generalny

Opis sytuacji 1:

(...) działania prokuratury obejmujące prowadzenie śledztwa de facto wobec sędziego i mające za swój przedmiot konkretne czynności procesowe, jakie sędzia podejmuje w toku sprawy – przed jej prawomocnym zakończeniem, godzi w konstytucyjne gwarancje niezawisłości sędziego i jest formą szykany i niedozwolonego nacisku zarówno w stosunku do sędziów, jak i organów sądów. Wymiar sprawiedliwości nie może funkcjonować w warunkach zastraszania i wywierania wpływu sędziów. Prokurator, jako strona postępowania karnego, może korzystać z prawa do instancyjnej weryfikacji orzeczeń sądów. Jest to działanie pożądané i – jak się okazało w niniejszej sprawie – skuteczne. W ocenie Rady, prowadzenie postępowania karnego w związku z wydaniem przez sędziego nieprawomocnego orzeczenia, które zostało uchylone w ramach kontroli instancyjnej, nie może zostać ocenione inaczej, jak próba wywarcia nieuprawnionego wpływu na władzę sądowniczą oraz działanie mające podważyć bezstronność składu orzekającego Sądu. Oceny tej dowodzi treść wniosku prokuratury o wyłączenie ww. sędziego od orzekania w sprawie XIV K 709/11/S, w którym sformułowano pod adresem sędziego również inne, całkowicie bezpodstawne insynuacje.

Źródło:

<http://www.rp.pl/Sadownictwo/302079863-Krakowska-sedzia-ma-postepowanie-karne.html>

<http://www.krs.pl/pl/aktualnosci/d,2017,2/4618,stanowisko-krajowej-rady-sadownictwa-z-dnia-10-lutego-2017-r-w-przedmiocie-zagrozen-niezawislosci-sedziowskiej-zwiazanych-z-dzialalnoscia-prokuratury>

6. Sędzia Sądu Okręgowego w Warszawie Alicja Fronczyk

Data: wrzesień 2016

Osoba/Organ: Patryk Jaki, wiceminister sprawiedliwości

Opis sytuacji 1:

Wiceminister sprawiedliwości Patryk Jaki poinformował w piątek, że złożył wniosek o postępowanie dyscyplinarne wobec sędzi, która prowadzi cywilny proces o ochronę dóbr osobistych, wytoczony mu przez posła PO Roberta Kropiwnickiego. (...)

Jaki podnosił przed sądem, że chroni go immunitet, a jego słowa padły z sejmowej mównicy i chociażby z tego względu nie powinien ponosić żadnych konsekwencji. Sędzia, której ukarania chce Jaki, odmówiła odrzucenia pozwu, uznając, że sprawa może być przedmiotem rozprawy w trybie cywilnym.

„Przepisy konstytucji, na które wskazywała pełnomocnik posła Jakiego, nie stanowią przeszkody, żeby sprawa mogła być przedmiotem rozprawy sądu w trybie cywilnym” – powiedziała sędzia Alicja Fronczyk, uzasadniając decyzję o nieuwzględnieniu wniosku pełnomocnik Jakiego. Dodała, że wypowiedź Jakiego nie miała związku z pracami Sejmu, które wtedy były prowadzone.

Wiceminister ocenił, że postawa sędzi była stronnicza. „To jest pierwsza taka sytuacja, gdzie w orzeczeniu nie uznaje się immunitetu formalnego posła. Jestem przekonany, że jest to zemsta za krytykę sądów” – mówił później Jaki dziennikarzom w sądzie. Podkreślał, że jest przeciwnikiem immunitetów, ale nie zgadza się na sytuację, w której sędziowie „w sposób wybiórczy traktują posłów” i uznają immunitet posła, który występuje w telewizji, a nie uznają immunitetu posła, który przemawia z mównicy sejmowej.

„Widać, że jest to, niestety, zemsta pani sędzi za krytykowanie sądów. Złożyłem wniosek o postępowanie dyscyplinarne wobec pani sędzi oraz by jednocześnie zbadać, w jaki sposób sprawę dostała ta akurat sędzia” – mówił wiceminister. Jak dodał, nie boi się, że będzie mu zarzucane ingerowanie w działania sądów. Przypomniał, że zarówno konstytucja, jak i ustawa w sposób szczególny chroni posłów i ich wypowiedzi na forum Sejmu.

Źródło:

<http://www.gazetaprawna.pl/artykuly/974734,patryk-jaki-grozil-sedzi-na-rozprawie-wiceminister-sprawiedliwosci.html>

Data: kwiecień 2009

Osoba/Organ: Jarosław Kaczyński, poseł, prezes PiS

Opis sytuacji 2:

Prawnicy bronią sędzi Alicji Fronczyk, która wydała pierwszy wyrok w sprawie spotu wyborczego PiS. Sąd pod jej przewodnictwem zakazał emisji reklamówki. Jarosław Kaczyński ostro skrytykował za to sędzię, nazywając ją „młodą damą, która uznała, że w Polsce o wszystkim decyduje Bruksela”. „To naprawdę szokująca wypowiedź” – mówi prof. Piotr Kruszyński.

Prezes PiS z pewnością dostrzegł urodę sędzi Alicji Fronczyk. Nie zachwyciły go jednak jej młody wygląd i bystre spojrzenie. „Cała Polska widziała tę młodą osobę, która jako sędzia ogłaszała i uzasadniała wyrok w sprawie spotu. Już mniejsza o ten wyrok, chodzi o uzasadnienie. Ta młoda dama uznała, że w Polsce o wszystkim decyduje Bruksela, a polski rząd nie ma nic do gadania. Chciałbym, żeby Polacy nie aprobowali takich ludzi w polskim aparacie państwowym” – tak skomentował w poniedziałek orzeczenie wydane przez sędzię Fronczyk Jarosław Kaczyński.

Źródło:

<http://wiadomosci.dziennik.pl/polityka/artykuly/147938,kaczynski-zaatakowal-sedzie-bo-jest-mloda.html>

7. Sędzia Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie Justyna Koska-Janusz

Data: październik 2016

Osoba/Organ: Zbigniew Ziobro, minister sprawiedliwości, prokurator generalny.

Opis sytuacji:

Przed warszawskim sądem minister Zbigniew Ziobro przegrał cywilny proces z sędzią Justyną Koską-Janusz o ochronę jej dóbr osobistych. Spór dotyczył krytycznego wobec sędzi komunikatu resortu sprawiedliwości. W sprawie chodziło o skrócenie delegacji sędzi do sądu wyższej instancji. Sędzia musiała wrócić do niższej instancji, bo – jak uznał resort – „miała się wykazać wyjątkową nieudolnością i zupełnie nie radzić sobie z prowadzeniem bardzo prostej, choć głośnej sprawy”.

Media od razu przypomniały sobie, że w[fw.] decyzja Zbigniewa Ziobry może być zemstą – parę lat temu Koska-Janusz orzekła w procesie, w którym polityk przegrał.

Źródło:

<http://natemat.pl/234327,zbigniew-ziobro-musi-przeprosic-sedzie-justyne-koske-janusz>

<https://www.tvn24.pl/wiadomosci-z-kraju,3/odwolana-sedzia-justyna-koska-janusz-odpowiada-ministrowi-ziobro,681429.html>

<https://www.rp.pl/Sedziowie-i-sady/311109963-Sedzia-Justyna-Koska-Janusz-pozywa-Zbigniewa-Ziobre.html>

8. Sędzia Sądu Rejonowego w Suwałkach Dominik Czeszkiewicz

Data: kwiecień 2018

Osoba/Organ: Jarosław Zieliński, wiceminister MSWiA

Opis sytuacji:

Dominik Czeszkiewicz, sędzia Sądu Rejonowego w Suwałkach, jest typowym sędzią liniowym. Nie pełni żadnej funkcji. W formularzach podziału czynności ma za zadanie tylko orzekać – w sprawach karnych i w postępowaniach o wykroczenia. Pełni też dyżury aresztowe i dyżury na wypadek, gdyby był potrzebny do sądenia w trybie przyspieszonym. (...)

Sędzia Czeszkiewicz niewinnie działaczy Komitetu Obrony Demokracji od zarzutu zakłócenia porządku publicznego, gdy protestowali przeciwko obecności trojga wyżej wymienionych polityków [Mariusz Błaszczak, Jarosław Zieliński i Anna Maria Anders] na otwarciu wystawy poświęconej generałowi Władysławowi Andersowi w Suwałkach. (...)

Uniewinnienie działaczy KOD otwarcie krytykował nadzorujący policję (...) wiceminister spraw wewnętrznych Jarosław Zieliński. (...)

We wtorek 24 kwietnia Sąd Okręgowy w Suwałkach podał do publicznej wiadomości, że 13 kwietnia zastępca rzecznika dyscyplinarnego, sędzia Sądu Okręgowego Maciej Romotowski postawił sędziemu Czeszkiewiczowi dwa zarzuty. Pierwszy to zarzut przewinienia służbowego w sprawie terminu przesłuchania pokrzywdzonej dziewczyny. Zastępca rzecznika dyscyplinarnego uznał, że sędzia Czeszkiewicz wyznaczył przesłuchanie małoletniej w „rażąco odległym czasie”, a z treści wniosku prokuratora wynikało, że sprawa jest pilna. (...) Drugi zarzut jest bardziej formalny. Dotyczy organizacji pracy sędziego. W uproszczeniu chodzi o to, że popełniając błędy w wymierzaniu łącznych kar za więcej niż jedno przestępstwo, Czeszkiewicz miał doprowadzić do „zbędnego wydłużenia czasu postępowania” w ośmiu sprawach karnych.

Źródło:

<https://www.tvn24.pl/wiadomosci-z-kraju,3/sedzia-dominik-czeszkiewicz-i-jego-sprawa-dyscyplinarna,832020.html>

<http://prawo.gazetaprawna.pl/artykuly/1126921,sprawa-sedziego-czeszkiewicza-winnny-prokurator.html>

9. Sędzia Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach Adam Skowron

Data: kwiecień 2017

Osoba/Organ: Zbigniew Ziobro, minister sprawiedliwości, prokurator generalny

Opis sytuacji:

Minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro chciał, by wszczęto postępowanie dyscyplinarne wobec sędziego Adama Skowrona, prezesa Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach, orzekającego w sprawie zwolnienia ze schroniska dla nieletnich Weroniki G., podejrzanej o zabójstwo w Piekarach Śląskich. Na początek Zbigniew Ziobro zwrócił się w tej sprawie do zastępcy rzecznika dyscyplinarnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach, ale wydano postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania. W tej sytuacji minister sprawiedliwości złożył zażalenie. Jak ustalił „Dziennik Zachodni”, w żaden sposób nie zmieniło to sytuacji sędziego Adama Skowrona.

Sąd Apelacyjny w Krakowie nie uwzględnił zażalenia ministra sprawiedliwości i utrzymał w mocy postanowienie zastępcy rzecznika dyscyplinarnego w Sądzie Apelacyjnym w Katowicach. Dotyczyło ono odmowy wszczęcia postępowania dyscyplinarnego wobec sędziego Adama Skowrona. Ministerstwo Sprawiedliwości nie zamierza jednak tego na razie komentować.

Źródło:

<https://plus.dziennikzachodni.pl/wiadomosci/a/zbigniew-ziobro-przegral-a-sedzia-z-tarnowskich-gor-uniknie-dyscyplinarki-ws-zabojstwa-w-piekarach,12570896>

<http://www.rp.pl/Sedziowie-i-sady/304189917-Ziobro-dyscyplinarka-dla-sedziego-ktory-zwolnil-nastoletnia-zabojczynie.html>

10. Sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie Waldemar Żurek

Data: od początku 2018 roku

Osoba/Organ: Dagmara Pawełczyk-Woicka, prezes Sądu Okręgowego w Krakowie (nominowana przez Zbigniewa Ziobrę); poseł Stanisław Piotrowicz, PiS, członek KRS; prokuratura i CBA

Opis sytuacji:

- 1) odwołanie sędziego Waldemara Żurka z funkcji rzecznika Sądu Okręgowego w Krakowie przez nową Prezes Sądu Okręgowego w Krakowie Dagmarę Pawełczyk-Woicką, pomimo braku wymaganej opinii Kolegium sądu;
- 2) pięciokrotne przesłuchiwanie przez prokuraturę i Centralne Biuro Antykorupcyjne w trakcie trwającego blisko półtora roku, postępowania dotyczącego kontroli oświadczenia majątkowego;
- 3) w kwietniu 2017 roku wtargnięcie dwóch agentów CBA do tzw. zamkniętej strefy Krajowej Rady Sądownictwa, gdzie trwała narada, celem doręczenia zawiadomienia o wszczęciu postępowania sprawdzającego i wezwania, które można było doręczyć za pośrednictwem poczty;
- 4) skierowane do Sądu Apelacyjnego w Krakowie polecenie dokonania kontroli referatu sędziego z ostatnich dwóch lat;
- 5) reakcja Ministerstwa Sprawiedliwości na anonim, który wpłynął w 2017 roku o treści: „Sędzia Żurek mało pracuje w Krakowie, bo dużo przebywa w Warszawie” – przybicie na tym donosie pieczętki: „Bardzo pilne!”;
- 6) odpowiedź posła Stanisława Piotrowicza na relację sędziego z posiedzenia sejmowej komisji, kiedy miały być zgłaszane poprawki do zmian w sądownictwie i sposobu procedowania: „Widać, że sędzia Żurek chce się pożegnać z legitymacją sędziowską”;
- 7) postępowanie dyscyplinarne na wniosek dziennikarza „Gazety Polskiej” za zapraszanie w charakterze rzecznika KRS do udziału w akcji „Łańcuch światła”;
- 8) przeniesienie sędziego do innego wydziału i uznanie przez KRS, że sędzia nie może się od tej decyzji odwołać.

Źródło:

<http://wyborcza.pl/magazyn/7,124059,23004506,sedzia-waldemar-zurek-caly-czas-czuje-oddech-i-presje.html>
<http://monitorkonstytucyjny.eu/archiwa/3126>
<https://wiadomosci.onet.pl/tylko-w-onecie/onet-nieoficjalnie-krs-nie-zajmie-stanowiska-ws-silowego-przeniesienia-sedziego-zurka/8d8kv0w>

11. Sędzia Trybunału Konstytucyjnego w stanie spoczynku Jerzy Stępień

Data: styczeń 2018

Osoba/organ: sędzia Trybunału Konstytucyjnego Mariusz Muszyński

Opis sytuacji:

Były prezes Trybunału Konstytucyjnego Jerzy Stępień odpowie za czynny udział w wiecu „politycznym”. Podczas Marszu Wolności w maju ubiegłego roku [2017?] stwierdził, że „rządzący zawiesili Konstytucję na kołku”. Zdaniem sądu dyscyplinarnego, tymi słowami złamał zasadę apolityczności. Stępień może stracić część uposażenia przysługującego mu jako byłemu sędziemu Trybunału. (...) W październiku ub. r. sędzia TK Stanisław Rymar, który jest też rzecznikiem dyscyplinarnym, odmówił wszczęcia postępowania wobec Stępnia. Sąd dyscyplinarny uchylił tę decyzję, uwzględniając zażalenie wiceprezesa Trybunału Mariusza Muszyńskiego. 12 stycznia Rymar umorzył postępowanie wobec byłego prezesa TK i na to postanowienie także wpłynęło zażalenie. Sąd dyscyplinarny powtórnie przychylił się do wniosku i nakazał Rymarowi przedstawienie Stępniovi zarzutu, tłumacząc, że jego zdaniem „ustawa o statusie sędziów TK w sposób wyczerpujący wskazuje czynności, które podejmuje rzecznik po wszczęciu postępowania”.

Źródło:

<http://www.newsweek.pl/polska/polityka/jerzy-stepien-z-zarzutem-zlamania-apolitycznosci-sedziow,artykuly,422358,1.html>

12. Pierwsza Prezes Sądu Najwyższego Małgorzata Gersdorf

Data: lipiec 2018

Osoba/organ: premier Mateusz Morawiecki

Opis sytuacji:

Podczas wizyty w Parlamencie Europejskim Mateusz Morawiecki pokazywał europosłom zdjęcie z 1980 roku, na którym Edward Gierek stoi pośród działaczy Socjalistycznego Związku Studentów Polskich. Premier polskiego rządu szukał potwierdzenia, że stojąca obok I sekretarza PZPR kobieta to I Prezes Sądu Najwyższego prof. Małgorzata Gersdorf. Dziennikarze „Wyborczej” zwrócili się do prof. Liberadzkiego z pytaniem, czy opisana sytuacja faktycznie miała miejsce. – Skoro pan pyta, to nie mogę kłamać. Taka sytuacja miała miejsce. Zaprzeczyłem, że pani ze zdjęcia to Małgorzata Gersdorf, powiedziałem, jak naprawdę nazywa się kobieta stojąca obok Edwarda Gierka – odpowiedział dziennikarzowi. Dodał, że wraca do sprawy niechętnie, bo cała sytuacja była dosyć żenująca i przykra. – Myślę, że premier rządu RP nie powinien zniżać się do czegoś takiego – stwierdził prof. Liberadzki.

Źródło:

<http://www.newsweek.pl/polska/polityka/premier-mateusz-morawiecki-ze-zdjeciem-prof-malgorzaty-gersdorf,artykuly,430561,1.html>

13. Sędziowie Sądu Rejonowego Szczecin – Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie

Data: sierpień 2018

Osoba/Organ: Bogdan Świączkowski, zastępca prokuratora generalnego, prokurator krajowy

Opis sytuacji:

Przedmiotem tego śledztwa nie jest ocena merytorycznych decyzji sądów w przedmiocie niezastosowania środków zapobiegawczych, a tryb orzekania o tych środkach. Od 2 sierpnia 2017 roku w Prokuraturze Regionalnej w Szczecinie prowadzi się postępowanie, które ma wyjaśnić, czy funkcjonariusze publiczni – sędziowie odpowiedzialni za wyznaczenie składów sędziowskich, które rozpoznawały wnioski prokuratora o zastosowanie środków zapobiegawczych w postaci tymczasowego aresztowania wobec 10 podejrzanych w sprawie nieprawidłowości w funkcjonowaniu Grupy Azoty Zakłady Chemiczne Police S.A., które doprowadziły spółkę do straty co najmniej 30 milionów złotych, oraz zażalenia prokuratora na postanowienia Sądu I instancji o odmowie zastosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, nie dopuścili się popełnienia przestępstwa nadużycia uprawnień przez funkcjonariuszy publicznych z art. 231 par. 1 kodeksu karnego”. – I Zastępca Prokuratora Generalnego – Prokurator Krajowy Bogdan Świączkowski, w wywiadzie dla wpolityce.pl.

Źródło:

<https://wpolityce.pl/polityka/354427-nasz-wywiad-swieczkowski-dementuje-rewelacje-gw-o-nekaniu-sedziow-sledztwo-nie-dotyczy-decyzji-o-niezastosowaniu-aresztow-a-trybu-orzekania>

<https://siedlecka.blog.polityka.pl/2017/08/23/ziobro-zastrasza-sedziow-ale-moze-byc-pobity-wlasna-bronia/>

14. Sędzia Sądu Rejonowego dla Warszawy Mokotowa w Warszawie

Data: luty 2017

Osoba/Organ: Zbigniew Ziobro, minister sprawiedliwości, prokurator generalny

Opis sytuacji:

Ziobro w piątek w Polskim Radiu odnosił się do śledztwa prowadzonego przez Wydział Spraw Wewnętrznych Prokuratury Krajowej. Toczy się ono w sprawie przekroczenia uprawnień przez funkcjonariusza publicznego – sędzi – oraz nielegalnego pozbawienia wolności „Hossa”. Grozi za to do pięciu lat więzienia.

Minister przypomniał, że z analiz prokuratorów wynika, iż sędzia wyznaczyła posiedzenie ws. wniosku o areszt na godzinę, w której minął ustawowy termin rozpatrzenia wniosku – czyli 24 godziny. Posiedzenie zakończyło się trzy godziny później – co zdaniem PK – może oznaczać, że „Hoss” przez te trzy godziny był nielegalnie zatrzymany.

– Śledztwo zleciłem półtora tygodnia temu, zostało wszczęte. W tym momencie prowadzone są czynności, zbierane materiały, przesłuchiwani pierwsi świadkowie. Więc to trochę potrwa. Ale zapewniam, że to śledztwo będzie rzetelnie przeprowadzone i wbrew protestom Krajowej Rady Sądownictwa doprowadzone do końca. Jeżeli sędzia dopuściła się przestępstwa, to będzie miała zarzuty – zaznaczył minister.

Źródło:

<https://tvnwarszawa.tvn24.pl/informacje,news,jesli-sedzia-popelnila-przestepstwo-uslyszy-zarzuty,224298.html>

<https://tvnwarszawa.tvn24.pl/informacje,news,sprawa-aresztu-hossa-chca-pozbawic-sedzie-immunitetu,246693.html>

<http://www.krs.pl/pl/aktualnosci/d,2017,2/4618,stanowisko-krajowej-rady-sadownictwa-z-dnia-10-lutego-2017-r-w-przedmiocie-zagrozen-niezawislosci-sedziowskiej-zwiazanych-z-dzialalnoscia-prokuratury>

15. Sędzia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie Andrzej Olszewski

Data: marzec 2017

Osoba/Organ: Zbigniew Ziobro, minister sprawiedliwości, prokurator generalny

Opis sytuacji:

Minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro chce, by sędziowski rzecznik dyscyplinarny wszczął postępowanie dyscyplinarne wobec sędziego, który orzekł o warunkowym, przedterminowym zwolnieniu Ryszarda D. Krótko potem D. wprowadził 12-latkę z Golczewa (Zachodniopomorskie).

Jak się dowiedziała PAP w wiarygodnym źródle w MS, minister podpisał już wniosek do rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych o podjęcie czynności dyscyplinarnych wobec sędziego Sądu Apelacyjnego w Szczecinie Andrzeja Olszewskiego. Według Zbigniewa Ziobry, sędzia dopuścił się „oczywistej i rażącej obrazy przepisów prawa procesowego”, bo m.in. zaniechał zebrania ważnych informacji dotyczących skazanego, m.in. opinii biegłych psychiatrów. (...)

„Mam bardzo poważne wątpliwości, zastrzeżenia do tej decyzji, którą sąd podjął; była ona sprzeczna ze stanowiskiem prokuratury, która konsekwentnie domagała się, by ten groźny przestępca pozostał w zakładzie karnym” – mówił 7 marca Ziobro o sprawie dziennikarzem. „Rozwój wydarzeń tylko potwierdził, że sąd podjął tu decyzję co najmniej pochopnie” – podkreślił. „Jeżeli stwierdzę, że doszło tutaj do uchybień prawa, to rozważę wszczęcie postępowania służbowego w stosunku do tego sędziego” – zapowiedział. Dodał, że MS wystąpiło do prezesa SA w Szczecinie o ocenę działań tego sądu w tej sprawie.

Źródło:

<http://prawo.gazetaprawna.pl/artykuly/1032856,ziobro-dyscyplinarka-sedzia-przedterminowe-zwolnienie-porywacza>

<http://wp-online.pl/ziobro-interweniuje-zada-dyscyplinarki-dla-sedziego>

16. Sędzia Sądu Okręgowego w Łodzi Ewa Maciejewska

Data: wrzesień 2018

Osoba/Organ: Rzecznik dyscyplinarny

Opis sytuacji:

Sędzia Ewa Maciejewska z łódzkiego Sądu Okręgowego, która pod koniec sierpnia zadała pytanie do unijnego Trybunału Sprawiedliwości, najpierw została wezwana na przesłuchanie przez rzecznika dyscypliny sędziów sądów powszechnych. Teraz ten sam rzecznik wysłał do sądu pismo, w którym żąda podania informacji o orzecznictwie sędzi Maciejewskiej z ostatnich trzech lat. Chodzi o sprawy, w których stroną był Skarb Państwa.

Źródło:

<https://wiadomosci.onet.pl/tylko-w-onecie/ewa-maciejewska-kontrola-akt-sedzi-ktora-zadala-pytania-do-tsu-e/0k68fj0>

17. Sędzia Sądu Rejonowego w Gorzowie Wielkopolskim Olimpia Barańska-Małaszek

Data: wrzesień 2018

Osoba/Organ: Rzecznik dyscyplinarny

Opis sytuacji:

Olimpia Barańska-Małaszek należy do Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”, organizacji, która wielokrotnie krytykowała zmiany wprowadzane przez rządzących. Sędzia to jedna z inicjatorów przygotowania uchwały dotyczącej niezależności sądów i niezawisłości sędziów. (...)

Zaraz potem okazało się, że sędzią z Gorzowa zainteresował się zastępca rzecznika dyscyplinarnego sędziów sądów powszechnych. Zażądał przedstawienia akt spraw, które jej podlegały. Mimo, że

postępowanie wyjaśniające dotyczy możliwości „przekroczenia granic swobodnej wypowiedzi publicznej”, a nie pracy w sądzie.

Źródło:

<http://www.tokfm.pl/Tokfm/7,130517,23919139,sedzia-olimpia-baranska-maluszek-w-praworzadnym-panstwie-nie.html>

18. Sędzia Sądu Rejonowego Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu Monika Frąckowiak

Data: wrzesień 2018

Osoba/Organ: Rzecznik dyscyplinarny

Opis sytuacji:

Sprawą Moniki Frąckowiak, orzekającej w sądzie rejonowym dla poznańskiego Nowego Miasta i Wildy, zajmuje się zastępca rzecznika dyscyplinarnego dla Sądu Okręgowego w Poznaniu Antoni Łuczak. Poprosił już ją o pisemne wyjaśnienia. Postępowanie zaczęło się od donosu, który wpłynął do nowej Krajowej Rady Sądownictwa. Stamtąd przesłano go do Poznania. (...)

W donosie jest mowa o publicznych wystąpieniach sędzi Frąckowiak w mediach oraz podczas poznańskich Łańcuchów Światła, czyli manifestacji w obronie sądów.

Źródło:

<http://poznan.wyborcza.pl/poznan/7,36001,23902856,dwoje-sedziow-z-poznania-krytykowa-lo-zmiany-w-wymierze-sprawiedliwosci.html?disableRedirects=true>

19. Sędzia Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu Bartłomiej Przymusiński

Data: wrzesień 2018

Osoba/Organ: Rzecznik dyscyplinarny

Opis sytuacji:

Wyjaśnień od Bartłomieja Przymusińskiego, sędziego z poznańskiego Starego Miasta i rzecznika prawowego stowarzyszenia Iustitia, żąda natomiast Michał Lasota, zastępca rzecznika dyscyplinarnego przy Krajowej Radzie Sądownictwa. W tym przypadku chodzi o wypowiedź sędziego dla telewizji TVN24. Bartłomiej Przymusiński komentował wybory przez nową KRS kandydatów na sędziów Sądu Najwyższego. Stwierdził, że to „konkurs piękności”. Krytykował też niejawne wysłuchania kandydatów.

Źródło:

<http://poznan.wyborcza.pl/poznan/7,36001,23902856,dwoje-sedziow-z-poznania-krytykowa-lo-zmiany-w-wymierze-sprawiedliwosci.html?disableRedirects=true>

Zakończenie

Przedstawiona w niniejszym opracowaniu, a dokonana przez sędziów ocena zmian, jakie dokonały się w wymiarze sprawiedliwości w ciągu ostatnich dwóch lat, obrazuje indywidualne przemyślenia i refleksje osób zawodowo niezależnych i niezawisłych.

Niezawisłość sędziowska i niezależność sądów to nie są tylko hasła. To zasady konstytucyjne, stanowiące gwarancję stabilności państwa. Sędziowie mają obowiązek obrony tych konstytucyjnych zasad, bowiem złożyli ślubowanie przed Prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej o następującej treści: „Ślubuję uroczyście jako sędzia sądu powszechnego służyć wiernie Rzeczypospolitej Polskiej, stać na straży prawa, obowiązki sędziego wypełniać sumiennie, sprawiedliwość wymierzać zgodnie z przepisami prawa, bezstronnie według mego sumienia, dochować tajemnicy prawnie chronionej, a w postępowaniu kierować się zasadami godności i uczciwości”.

Jak wskazał Remigiusz Signerski¹ niezawisłość sędziowska oraz niezależność sądów są fundamentalnymi zasadami organizacyjnymi sądów oraz jednym z najważniejszych elementów składających się na zasady ustrojowe tzw. demokratycznego państwa prawnego. Przez niezawisłość sędziowską należy rozumieć wykonywanie przez sędziów władzy sądowniczej na podstawie jedynie przepisów Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku oraz aktów prawnych rangi ustawowej, co ma się dokonywać w zgodzie z własnym sumieniem i wewnętrznym przekonaniem. Z kolei niezależność sądów rozumiana jako niezależność instytucjonalna od innych organów władzy państwowej jest środkiem mającym na celu zapewnienie sędziom swobody w orzekaniu. Zarówno Konstytucja, jak i ustawa Prawo o ustroju sądów powszechnych ustanawiają szereg gwarancji niezawisłości sędziowskiej i niezależności sądów.

Odrębność władzy sądowniczej oznacza, po pierwsze – wyłączenie sądów poza aparat administracji publicznej, a po drugie – niemożność łączenia urzędu sędziego z pełnieniem funkcji w organach władzy ustawodawczej i wykonawczej. Nie może więc dochodzić do wzajemnego przenikania osobowego między sądownictwem a innymi władzami, a także do nakładania się kompetencji w sferze wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie z art. 175 Konstytucji RP monopol kompetencyjny na sprawowanie wymiaru sprawiedliwości przysługuje wyłącznie sądom. Niezależność sądów to autonomia organizacyjna sądownictwa, wyrażająca się w braku podległości władzy wykonawczej bądź ustawodawczej, za wyjątkiem przewidzianego w prawie o ustroju sądów powszechnych tzw. nadzoru administracyjnego ministra sprawiedliwości nad działalnością administracyjną sądów.

Na skutek zmian w ustawach o Trybunale Konstytucyjnym, Krajowej Radzie Sądownictwa, Sądzie Najwyższym i Prawie o ustroju sądów powszechnych pojawiły się możliwości naruszenia zasady niezależności sądów, między innymi poprzez przekazanie do wyłącznej kompetencji ministra sprawiedliwości powoływania prezesów sądów, poprzez wybór sędziów do Krajowej Rady Sądownictwa przez Sejm czy arbitralną decyzję Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej o dalszym pełnieniu służby przez sędziów Sądu Najwyższego.

¹ R. Signerski, *Niezawisłość sędziowska oraz niezależność sądów*, LEX/el. 2016.

Z kolei z przyczyn, których można się tylko domyślać, funkcjonariusze publiczni roszczą sobie prawo do straszenia sędziów konsekwencjami dyscyplinarnymi lub nawet postępowaniami karnymi w związku z orzeczeniami sądów, które nie podobają się tym funkcjonariuszom, mimo że naturalnym i przewidzianym przepisami prawa sposobem na wyrażenie braku akceptacji dla rozstrzygnięcia sądu jest środek odwoławczy.

Zagwarantowanie sędziom niezawisłości leży w interesie każdego obywatela, gdyż każdy może stać się przedmiotem niezgodnego z prawem działania władzy publicznej. Jednakże warunkiem niezawisłości sędziów jest istnienie instytucjonalnie i budżetowo niezależnych sądów. Uzależnienie sądów od władzy wykonawczej w zakresie finansowym oraz rozbudowywanie nadzoru administracyjnego, który nie ma oparcia w Konstytucji, nie sprzyja umacnianiu niezależności sądów.

Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia” zwraca się z apelem do polityków o poszanowanie dla Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i zawartych w niej zasad niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Będziemy monitorować wszystkie próby ograniczania niezależności sądów i wywierania nacisków na sędziów. Oczekujemy również, że ze swoich zadań wywiązywać się będzie Krajowa Rada Sądownictwa, do której zadań należy stanie na straży tych wartości.

Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Iustitia”

Jesteśmy największym stowarzyszeniem sędziowskim w Polsce, liczącym ponad 3600 członków, w 33 oddziałach, co stanowi ok. 1/3 ogólnej liczby sędziów.

Prowadzimy działalność od 1990 roku.

Kamieniem węgielnym naszej działalności są zasady demokratycznego państwa prawa, w szczególności konstytucyjna zasada niezależności sądów i niezawisłości sędziów.

<https://www.facebook.com/sedziowie>

<https://twitter.com/JudgesSsp>

www.iustitia.pl